

1.5 HULPMIDDELEN VOOR OLIEVERF

Voor een goede technische opbouw van een olie-
verfschilderij zijn één of meerdere hulpmiddelen
vaak onmisbaar. Hulpmiddelen voor olie-
verf kunnen worden onderverdeeld in zes soorten.

- Primer
- Oplosmiddelen
- Mediums
- Oliën
- Vernissen
- Overige hulpmiddelen

PRIMER VOOR OLIEVERF

De kwaliteit van de preparering bepaalt in hoge mate de uiteindelijke duurzaamheid van het werkstuk. Onder andere papier, karton, hout, katoen en linnen kunnen dienen als ondergrond voor olieverf, maar niet zonder eerst te zijn behandeld. Een onbehandelde of onvoldoende geprepareerde ondergrond zuigt de olie uit de verf en wordt op den duur door de olie aangetast. Een verflaag moet voldoende olie bevatten om de pigmenten te omgeven en een goede film te vormen. Alleen dan worden de pigmenten voldoende gebonden en wordt vroegtijdige barstvorming voorkomen. Talens Gesso Primer biedt alle voorwaarden voor een duurzaam resultaat.

TALENS GESSO PRIMER 1001

Doel: maken van een universele prepareringslaag op diverse absorberende ondergronden

Samenstelling: acrylaatharsdispersie, titaandioxide

- Zorgt voor een goede hechting van onder andere olie-, acryl- en plakkaatverf
- Geschikt voor stof- en vetvrije absorberende ondergronden, zoals schilderdoek, hout, multiplex, hardboard, karton en papier
- Geschikt als preparering voor muurschilderingen op al dan niet alkalihoudende ondergronden, zoals vers beton, stucwerk en baksteen
- Sterk absorberende ondergronden eerst voorstrijken met Amsterdam Acrylbindmiddel
- Kan met acrylverf gekleurd worden
- Verdunbaar met water
- Droogt in enkele uren, na 24 uur overschilderbaar met olieverf
- Verwerken boven 10°C, vorstvrij bewaren
- Gereedschap reinigen met water
- Verkrijgbaar in: 1000 ml, 5000 ml en 10.000 ml

TIP

Gesloten dragers als papier, karton en paneel kunnen direct met Gesso worden behandeld. Bij open gewezen textiel is het aan te bevelen om eerst een laag Amsterdam Acrylbindmiddel 005 aan te brengen als voorstrijkmiddel. De mazen in de textiel worden zo afgesloten waardoor de Gesso er niet aan de achterkant doorheen komt.

OPLOSMIDDELEN VOOR OLIEVERF

Om verf te verdunnen en penselen te reinigen kan zowel terpentine als terpentijn worden gebruikt. Terpentijn wordt vaak als verdunningsmiddel gebruikt, mede door de harsachtige geur die door veel schilders als aangenaam wordt ervaren. Voor het uitspoelen van penselen wordt meestal terpentine gebruikt.

Let op - zorg te allen tijde dat de werkrimte wordt geventileerd.

Het
verdunnen
van verf
met terpentijn

Terpentijn

De juiste benaming voor de door (kunst)schilders gebruikte terpentijn is eigenlijk terpentijnolie. Terpentijn is de oorspronkelijke balsem die uit diverse pijnbomen wordt getapt en waaruit, door destillatie, de vluchtige terpentijnolie wordt verkregen. Door terpentijnolie nogmaals te destilleren wordt het gehalte aan harsachtige stoffen tot een minimum beperkt en ontstaat de bijna 100% vluchtige

'gerectificeerde terpentijn'. Voor kunstschildersdoeleinden is het beslist aan te raden alleen deze kwaliteit te gebruiken. Talens Gerectificeerde terpentijn is een extra gedestilleerde en alomgewaardeerde Portugese gomterpentijn.

TALENS GERECTIFICEERDE TERPENTIJN 032

Doel: verdunnen van olieverf en reinigen van penselen en ander schildermateriaal

Samenstelling: Portugese gomterpentijn (destillaat van harsachtige balsems uit pijnbomen)

- Maakt olieverf mager (gebruiken in onderste lagen)
- Laat de penseelstreek vervloeien
- Geschikt voor het verwijderen van (droge) vernislagen
- Geschikt voor het oplossen van (natuur)harsen
- Ook voor het verdunnen van mediums en vernissen voor olieverf
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml, 250 ml en 1000 ml

Terpentine

Terpentine is een aardoliedestillaat dat bestaat uit een mengsel van allerlei zogenaamde koolwaterstoffen. Er zijn diverse mengsels mogelijk, resulterend in diverse kwaliteiten terpentine. De samenstelling van het mengsel is verantwoorde-

lijk voor onder andere de geur en het oplosend vermogen. Koolwaterstoffen met het beste oplosend vermogen hebben doorgaans een sterke geur. Reukarme/reukloze terpentinesoorten hebben een lager oplosend vermogen.

TALENS TERPENTINE 090

Doel: verdunnen van olieverf en reinigen van penselen en ander schildermateriaal

Samenstelling: aardoliedestillaat

- Zeer zuiver, 100% verdampend; verdwijnt volledig uit de verffilm
- Maakt olieverf mager (gebruiken in onderste lagen)
- Geschikt voor het verwijderen van (droge) vernislagen
- Geschikt voor het oplossen van kunstharsen
- Ook voor het verdunnen van mediums en vernissen voor olieverf
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

TALENS REUKLOZE TERPENTINE 089

Doel: verdunnen van olieverf en reinigen van penselen en ander schildermateriaal

Samenstelling: aardoliedestillaat met een minimum aan schadelijke bestanddelen

- Reukloos
- Iets langere verdampingstijd dan Talens terpentine (090)
- Zeer zuiver, 100 % verdampend; verdwijnt volledig uit de verffilm
- Maakt olieverf mager (gebruiken in onderste lagen)
- Niet geschikt voor het verwijderen van droge vernislagen
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

TIP

Oplosmiddelen waarin penselen worden uitgespoeld, kunnen worden hergebruikt. Doe de vuile terpentijn of terpentine in een afgesloten glazen pot en laat deze staan tot al het vuil is bezonken. Dit kan een paar dagen duren. Giet het 'gereinigde' oplosmiddel vervolgens over in een schone pot. Doe dit voorzichtig zodat het bezinsel niet mee komt. Restanten behoren tot het klein chemisch afval.

REINIGEN VAN PENSELEN EN VERNISKWASTEN

Tijdens het schilderen kunnen penselen in terpentijn of terpentine worden uitgespoeld. Om penselen voor lange tijd in goede conditie te houden is het aan te raden om ze na het werk met warm water en zachte zeep te reinigen. Was de haarbundel herhaaldelijk in de handpalm tot het schuim volkomen wit is en spoel het geheel goed uit met schoon water. Oefen niet teveel druk uit omdat de haren anders op de rand van de bus kunnen breken. Droog de penselen af en laat ze verder drogen met de haarbundel naar boven of plat op tafel.

Sommige soorten kunststof (bijvoorbeeld plastic bekertjes) lossen op in terpentijn en terpentine. Gebruik voor het uitspoelen van penselen daarom bij voorkeur een glazen pot of een blik.

MEDIUMS VOOR OLIEVERF

Een medium heeft als doel één of meerdere eigenschappen van de verf te beïnvloeden en de verf geschikt te maken voor een bepaalde toepassing. Denk hierbij aan consistentie, glans, vloeï, droogtijd, transparantie en duurzaamheid van de verffilm.

Omdat een onderliggende (schrale) laag olie onttrekt aan een bovenliggende laag, moet een bovenliggende laag relatief meer olie bevatten. Denk hierbij aan de vet over mager regel.

Schildermedium

Door toevoeging van Talens Schildermedium wordt extra olie aan de verf toegevoegd. Hiermee wordt voorkomen dat de bovenliggende laag uiteindelijk te weinig olie bevat. De harsen maken de verffilm bovendien duurzamer. Aan Talens Schildermedium sneldrogend zijn bovendien siccatieven toegevoegd. Siccatieven versnellen de zuurstofopname en daarmee het drogen van de verf. Genoemde mediums zijn de moderne vervangers voor de traditionele 'mediums' lijnolie en gekookte lijnolie.

TALENS SCHILDERMEDIUM 083

Doel: verhogen van de vloeï en/of transparantie van olieverb, vetter maken van de verf

Samenstelling: plantaardige oliën, synthetische hars, terpentine

- Geen effect op de droogtijd van de verf
- Verhoogt de duurzaamheid en de elasticiteit van de verffilm
- Penseelstreek vervaagt enigszins, afhankelijk van de toegevoegde hoeveelheid
- Verhoogt de glans
- Niet vergelend
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml, 250 ml en 1000 ml

TALENS SCHILDERMEDIUM SNELDROGEND 084

Doel: verhogen van de vloeï en/of transparantie van olieverf, verkorten van de droogtijd, vetter maken van de verf

Samenstelling: plantaardige oliën, synthetische hars, terpentine, siccatieven

- Verhoogt de duurzaamheid en de elasticiteit van de verffilm
- Penseelstreek vervaagt, afhankelijk van de toegevoegde hoeveelheid
- Verhoogt de glans
- Niet vergelend
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml, 250 ml en 1000 ml

18

Glaceermidium

Talens Glaceermidium is de moderne vervanger van traditionele glaceermidiums, zoals standolie en Venetiaanse terpentijn.

TALENS GLACEERMEDIUM 086

Doel: verhogen van de vloeï en transparantie van glacislagen in olieverf

Samenstelling: plantaardige oliën, synthetische hars, terpentine

- Geen effect op de droogtijd van de verffilm
- Penseelstreek vervaagt
- Verhoogt de glans
- Niet vergelend
- Verhoogt de duurzaamheid en de elasticiteit van de verffilm
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

Venetiaanse Terpentine

De naam Venetiaanse Terpentine heeft een historische achtergrond. De uit een Oostenrijkse lariks gewonnen terpentijnbalsem werd vroeger verhandeld via Venetië. Dit traditionele glaceer-

medium wordt gewaardeerd om zijn verwerkingseigenschappen. Geleidelijke kleurovergangen en de elasticiteit van de verffilm worden positief beïnvloed.

TALENS VENETIAANSE TERPENTIJN 019

Doel: verhogen van de vloeï en transparantie van glacijslagen in olie verf

Samenstelling: natuurbalsem, terpentijnolie

- Traditioneel glaceermedium
- Verlengt de droogtijd van de verffilm
- Penseelstreek vervaagt, afhankelijk van de toegevoegde hoeveelheid
- Verhoogt de duurzaamheid van de verffilm
- Verhoogt de glans
- Enigszins vergelend
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

Alkydmedium

Talens Alkydmedium kan als schildermedium en als glaceermedium worden gebruikt. Gebruikt als schildermedium moet de vet over mager regel worden gevolgd. Het medium is tamelijk vet en

kan magerder worden gemaakt met terpentine of terpentijn. In de laatste laag en voor glaceertechnieken kan Alkydmedium puur worden gebruikt.

TALENS ALKYDMEDIUM 007

Doel: verhogen van de vloeien/of transparantie van olieverf, vetter maken van de verf, verkorten van de droogtijd

Samenstelling: alkydhars, terpentine

- Verhoogt de duurzaamheid en de elasticiteit van de verffilm
- Penseelstreek vervaagt, afhankelijk van de toegevoegde hoeveelheid
- Geringe invloed op de glansgraad
- Enigszins vergelend
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Geschikt als glaceermedium
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml

Schilderpasta

Talens Schilderpasta is een kleurloos medium dat in elke verhouding met olieverf kan worden gemengd. De dikte is dezelfde als die van de verf en de pasta kan daarom omschreven worden als een olieverf zonder pigment. Schilderpasta kent verschillende toepassingen:

De pure verf schroeit in een dikke laag

Toevoeging schilderpasta voorkomt schroeien

Voorkomen van schroeien bij dikke verflagen

Schroeien wil zeggen dat het oppervlak van een dikke verflaag tijdens het drogen gaat rimpelen. Of een verflaag wel of niet zal gaan schroeien is mede afhankelijk van het pigment. Kobaltblauw, gebrande omber, kraplak en metaal- en parelmoerkleuren zijn voorbeelden van schroeiende kleuren. Door schilderpasta aan de verf toe te voegen, wordt schroeien voorkomen. De toe te voegen hoeveelheid is afhankelijk van hoe sterk een kleur schroeit. Tussen de 20 en de 40% is doorgaans voldoende.

Vermeerderen van de hoeveelheid verf

Schilderpasta kan in elke verhouding met olieverf worden gemengd. Zo kan van dure kleuren meer verf worden gemaakt zonder dat er kleurverschil optreedt. Dit wordt met name toegepast bij het aanbrengen van dikke verflagen, de zogenaamde impastotechniek. Hoe meer pasta wordt toegevoegd, hoe transparanter de verf wordt; afhankelijk van het type pigment is dit in dikkere lagen echter niet of nauwelijks zichtbaar.

Verminderen van de kleurkracht

De kleurkracht van de verf zal - evenredig aan de hoeveelheid Schilderpasta die wordt toegevoegd - afnemen. Dit kan met name van belang zijn als bij de alla prima (nat-in-nat) techniek kleuren met sterk uiteenlopende kleurkracht op het schilderij worden gemengd. Door meer Schilderpasta toe te voegen aan een sterkere kleur zal deze minder overheersen.

Mengen van
schilderpasta
door de
verf

Stap 1

Stap 2

Stap 3

TALENS SCHILDERPASTA 096

Doel: voorkomen van schroeien (rimpelen) van dikke verflagen, vermeerderen van de hoeveelheid verf, verminderen van de kleurkracht en verhogen van de transparantie van olie verf met behoud van de viscositeit

Samenstelling: plantaardige oliën, synthetische harsen, opdikkingsmiddelen, terpentine

- Verhoogt de duurzaamheid van de verffilm
- Verlaagt de glans van olie verf enigszins
- Verkort de droogtijd van de verffilm
- Niet vergelend
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 60 ml

OLIËN VOOR OLIEVERF

De verschillende oliën van Talens dienen voornamelijk als ingrediënt voor het zelf bereiden van mediums en verf. Het is niet aan te raden om olie puur als medium te gebruiken. Een medium mag zelfs nooit voor meer dan 40% uit olie bestaan.

De verffilm wordt hierdoor al snel te vet en te gesloten waardoor een volgende laag zich moeilijk kan hechten. Bovendien neemt, naarmate er meer olie wordt toegevoegd, het risico op schroeien toe.

Zelf maken
van
olieverf

Stap 1:
Olie
gedoseerd
toevoegen

Stap 2:
Mengen
met
schildermes

Stap 3:
Pigment
wrijven met
een loper

Stap 4:
Het
resultaat

Gezuiverde lijnolie en gebleekte lijnolie

De benamingen 'gezuiverd' en 'gebleekt' stammen uit de tijd dat de olie, na geperst te zijn uit het lijnzaad, ontdaan werd van de resten zaadschillen en meegekomen slijmstoffen. Ook tegenwoordig wordt lijnolie voor een deel op vergelijkbare wijze

gezuiverd en gebleekt, al is de methode veel geavanceerder. Het resultaat is een zeer zuiver en zo kleurloos mogelijk eindproduct met weinig verschil tussen gezuiverde en gebleekte lijnolie.

TALENS GEZUIVERDE LIJNOLIE 027

Doel: voor het zelf maken van verf en schildermedium

Samenstelling: lijnolie

- Verhoogt de glans en verlengt de droogtijd van de verffilm
- Verhoogt de kans op schroeien (rimpelen van de verffilm)
- Geeft een sterke vergeling in het donker die grotendeels bij daglicht verdwijnt
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

24

TALENS GEBLEEKTE LIJNOLIE 025

Doel: voor het zelf maken van verf en schildermedium

Samenstelling: lijnolie

- Verhoogt de glans en verlengt de droogtijd van de verffilm
- Verhoogt de kans op schroeien (rimpelen van de verffilm)
- Geeft iets minder vergeling dan Gezuiverde lijnolie in het donker; de vergeling verdwijnt grotendeels bij daglicht
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

Gekookte lijnolie

Door lijnolie te verhitten terwijl er zuurstof en siccatieven aan worden toegevoegd, vindt gedeeltelijke oxidatie plaats. Resultaat: een sneller drogende olie. Bij gebruik van gekookte lijnolie mogen, in verband met de duurzaamheid van

de verfilm, nooit extra siccatieven worden toegevoegd. Een teveel aan siccatief versnelt niet alleen de droging, maar tevens het verouderingsproces en veroorzaakt daarmee mogelijk vroegtijdige barstvorming.

TALENS GEKOOKTE LIJNOLIE 026

Doel: voor het zelf maken van een medium en als ingrediënt van een verfrecept

Samenstelling: lijnolie, siccatieven

- Verhoogt de glans en verkort de droogtijd van de verfilm
- Verhoogt de kans op schroeien (rimpelen van de verfilm)
- Geeft een sterke vergeling in het donker die grotendeels bij daglicht verdwijnt
- Niet gebruiken als medium in de onderste lagen
- Verduinbaar met terpentine of terpentijn
- Is donkerder van kleur dan de andere lijnoliën
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

Standolie

Talens Standolie is lijnstandolie die wordt verkregen door lijnolie te verhitten zonder dat zuurstof toegang heeft tot de olie. Hierdoor ondergaat de olie een chemische verandering zonder dat de olie oxideert. Het resultaat is een olie met een

grotere vloeï, meer glans en minder vergeling dan onbewerkte lijnolie. Standolie heeft minder mogelijkheden om zuurstof op te nemen als ze later aan de lucht wordt blootgesteld en droogt daarom langzamer.

TALENS STANDOLIE 031

Doel: voor het zelf maken van (glaceer)medium en als ingrediënt van een verfrecept

Samenstelling: lijnstandolie

- Verhoogt de glans sterk en verlengt de droogtijd
- Iets vergelend (tussen papaver- en lijnolie in)
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Traditioneel glaceermedium
- Bij menging met verf niet gebruiken in de onderste lagen
- Verkrijgbaar in: 75 ml

TIP

Lijnolie vergeelt sterk in het donker. Een olieverfschilderij dat in het donker is bewaard, zal sterk vergeeld zijn. Wordt een donker geworden schilderij vervolgens weer in het licht geplaatst, dan bleekt de olie weer tot nagenoeg de oorspronkelijke kleur. Bewaar flessen lijnolie in het licht.

26

TALENS PAPAVEROLIE 028

Doel: voor het zelf maken van verf en schildermedium

Samenstelling: papaverolie

- Vrijwel niet vergelend, hierdoor zeer geschikt voor lichte kleuren
- Geeft minder kans op schroeien dan lijnolie (rimpelen van de verffilm)
- Droogt langzamer dan lijnolie
- Geeft een minder duurzame verffilm dan lijnolie
- Alleen toepassen in de laatste laag
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Verkrijgbaar in: 75 ml

Retoucheervernis

Tijdens het schilderen kunnen ingeschoten plekken ontstaan. Dit gebeurt als plaatselijk teveel olie door een onderliggende laag wordt weggezogen; de verf wordt mat en de intensiteit van de kleur neemt af. Door de ingeschoten plekken (als ze handdroog zijn) zeer dun te behandelen met retoucheervernis komen glans en kleur weer terug. De vernis laat na droging een poreuze film achter waarin een volgende verffilm zich kan hechten. Voor deze toepassing wordt retoucheervernis ook wel 'tussenvernis', 'ophaalvernis' of 'uithaalvernis' genoemd.

Daarnaast kan retoucheervernis als voorlopig slotvernis worden aangebracht op nog niet volledig droge schilderijen (minimaal 2 à 3 maanden wachten met opbrengen).

Hiermee krijgt het schilderij een egale glans en wordt het beschermd tegen vuil. Omdat de vernis (in een dunne laag) poreus is, kan zuurstofopname en daarmee het droogproces van de verf doorgaan. Na volledige droging van de verf kan een slotvernis over de retoucheervernis worden aangebracht.

Let op - Het is van groot belang de retoucheervernis in alle gevallen heel dun aan te brengen. Het oplosmiddel van de vernis kan bij overmatig gebruik de (nog niet droge) olie uit de onderlagen van de verf oplossen en aan de oppervlakte brengen. Als dit gebeurt, kan het schilderij vele maanden tot zelfs jarenlang kleverig blijven en is aanhechting van stof moeilijk te voorkomen.

Aanbrengen
van vernislaag
met een
spalter

TALENS RETOUCHEERVERNIS 004

Doel: ophalen van ingeschoten (matte) plekken en tijdelijke bescherming (voorlopig slotvernis) van een niet volledig droog olieverschilderij

Samenstelling: kunsthars, terpentine

- Spaarzaam aanbrengen
- Geen invloed op de verdere droging van de verffilm
- Als voorlopige slotvernis niet eerder aanbrengen dan na 2-3 maanden
- Droogt binnen enkele uren
- Niet vergelend
- Verdunbaar met terpentine
- Kwasten reinigen met terpentine
- Licht ontvlambaar (in spuitbus: zeer licht ontvlambaar)
- Verkrijgbaar in: 75 ml, 250 ml, 400 ml (spuitbus) en 1000 ml

28

Slotvernis

Olieverf droogt door opname van zuurstof. Dit is een chemisch proces. Nadat de verf helemaal droog is gaat dit oxidatieproces gewoon door en treedt een verouderingsproces in werking. Op den duur kan dit zichtbaar worden als craquelé. Nadat de verf volledig droog is (bij normale laagdikte ongeveer een jaar, bij zeer dunne lagen enkele maanden eerder, bij dikkere lagen meerdere jaren) is het daarom raadzaam om een slotvernis aan te brengen. De zuurstofopname, en daarmee het verouderingsproces, wordt door een slotvernis afgeremd. Tegelijkertijd bepaalt het de uiteindelijke glansgraad en beschermt het de verf tegen atmosferische verontreinigingen.

Zorg er voor dat bij het vernissen alles (schilderij, vernis, kwast en bakjes) op kamertemperatuur is. Wordt een schilderij uit een koude ruimte gehaald om in een warmere ruimte gevernist te worden, dan kan er condensvorming ontstaan op het koude schilderij. Hierdoor wordt er tijdens het vernissen vocht ingesloten met als gevolg een witte waas. Bovendien kan door vocht op het schilderij de vernis gaan parelen en is de hechting slecht. Parelen kan ook optreden als de verflaag erg gesloten is, bijvoorbeeld wanneer deze veel bindmiddel (medium, olie) bevat. Om dit te voorkomen, is het raadzaam om het schilderij eerst met een doekje met wat terpentine af te nemen. Na verdamping van de terpentine kan de vernis worden aangebracht.

Glanzende schilderijvernissen bestaan grotendeels uit een hars in een oplosmiddel. Bij matte vernissen is daar een matteringsmiddel aan toegevoegd. Bij het met de kwast aanbrengen van een vernis met een matteringsmiddel (dus ook bij mengingen van glanzende en matte vernis), is het belangrijk dat de vernis op het laatst in één richting wordt uitgestreken. Zo ontstaat een uniforme glansgraad.

Verder is het belangrijk dat een vernis met matteringsmiddel in één laag wordt aangebracht. Glansverschillen en streepvorming worden op die manier voorkomen. Wordt matte vernis aangebracht met een spuitbus, dan kan dat wel in meerdere lagen.

TIP

Bij gebruik van een spuitbus kan zonder problemen matte vernis over een glanzende vernis worden aangebracht. Dit is handig als achteraf toch een andere glansgraad gewenst is.

TALENS SCHILDERIJVERNIS GLANZEND 002

Doel: duurzame bescherming van een olieverfschilderij (slotvernis)

Samenstelling flacon: kunsthars, terpentijnolie, terpentine

Samenstelling spuitbus: kunsthars, terpentine

- Aanbrengen na volledige droging van de verflaag (± 1 jaar bij normale laagdikte)
- Droogt binnen enkele uren
- Niet vergelend
- Geeft een hoge glans
- Door menging met Schilderijvernis Mat 003 vermindert de glansgraad
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Kwasten reinigen met terpentine of terpentijn
- Droge vernislagen verwijderbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar (in spuitbus: zeer licht ontvlambaar)
- Verkrijgbaar in: 75 ml, 250 ml, 400 ml (spuitbus) en 1000 ml

TALENS SCHILDERIJVERNIS MAT 003

Doel: duurzame bescherming van een olieverfschilderij (slotvernis)

Samenstelling flacon: kunsthars, terpentijnolie, wassen

Samenstelling spuitbus: kunsthars, terpentine, silica

- Aanbrengen na volledige droging van de verflaag (± 1 jaar bij normale laagdikte)
- Bij opbrengen met de kwast in één laag aanbrengen en in één richting uitstrijken
- Droogt binnen enkele uren
- Niet vergelend
- Vernis in flacon geeft een eiglans, vernis in spuitbus is matter.
- Menging met Schilderijvernis Glanzend 002 verhoogt de glansgraad
- Verdunbaar met terpentijn
- Kwasten reinigen met terpentine of terpentijn
- Droge vernislagen verwijderbaar met terpentine of terpentijn
- Bij vertroebeling flacon in warm water zetten
- Ontvlambaar (in spuitbus: zeer licht ontvlambaar)
- Verkrijgbaar in: 75 ml, 250 ml, 400 ml (spuitbus) en 1000 ml

Het matteringsmiddel in Talens Schilderijvernis mat is een combinatie van wassen die bij lage temperaturen kan gaan 'vlokken'. Door de vernis te verwarmen ('au bain marie' of onder een straal heet water) lossen de wassen op en kan de vernis weer worden gebruikt.

30

TALENS ACRYLVERNIS GLANZEND 114

Doel: duurzame bescherming van een olieverf- of acrylverfschilderij (slotvernis)

Samenstelling: acrylaathars, terpentine, terpentijnolie

- Aanbrengen na volledige droging van de verflaag (bij normale laagdikte voor olieverf na ± 1 jaar, voor acrylverf na 4 à 5 dagen)
- Droogt binnen enkele uren
- Niet vergelend
- Flexibeler dan Schilderijvernis glanzend 002
- Geeft een lagere glans dan Schilderijvernis glanzend 002
- Menging met Acrylvernis mat 115 vermindert de glansgraad
- Droge vernislagen verwijderbaar met terpentine of terpentijn
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn, kwasten reinigen met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar (in spuitbus: zeer licht ontvlambaar)
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 400 ml spuitbus

Gebruik Talens Acrylverniss glanzend als een glansgraad gewenst is die net iets minder is dan een hoogglans. Is wel een hoogglans gewenst, gebruik dan Talens Schilderijverniss glanzend of Talens Damarverniss glanzend.

TALENS ACRYLVERNIS MAT 115

Doel: duurzame bescherming van een olie- of acrylverfschilderij (slotverniss)

Samenstelling: acrylaathars, terpentine, terpentijnolie, matteringsmiddelen (silica's)

- Aanbrengen na volledige droging van de verflaag (bij normale laagdikte voor olie- na ± 1 jaar, voor acryl- na 4 à 5 dagen)
- Bij opbrengen met de kwast in één laag aanbrengen en in één richting uitstrijken
- Niet toepassen op sterk zuigende ondergronden
- Niet vergelend
- Flexibeler dan Schilderijverniss mat 003
- Geeft een matter uiterlijk dan Schilderijverniss mat 003
- Menging met Acrylverniss glanzend 114 verhoogt de glansgraad
- Verdundbaar met terpentine of terpentijn, kwasten reinigen met terpentine of terpentijn
- Droge vernislagen verwijderbaar met terpentine of terpentijn
- Voor gebruik goed schudden
- Ontvlambaar (in spuitbus: zeer licht ontvlambaar)
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 400 ml (spuitbus)

* N.B. Acrylverniss dankt zijn naam aan de samenstelling van de verniss: een oplossing van acrylaathars in milde oplosmiddelen. De verniss is geschikt voor werkstukken in zowel olie- als acryl-.

TALENS DAMARVERNIS GLANZEND 081

Doel: bescherming van een olieverschilderij

Samenstelling: damarhars, terpentijnolie

- Traditioneel slotvernis
- Aanbrengen na volledige droging van de verflaag ($\pm$ 1 jaar bij normale laagdikte)
- Droogt binnen enkele uren
- Kan na verloop van tijd verouderingsverschijnselen vertonen, zoals vergeling en craquelé
- Geeft een hoge glans
- Menging met Damarvernis mat 082 vermindert de glansgraad
- Verdunbaar met terpentijn, kwasten reinigen met terpentine of terpentijn
- Droge vernislagen verwijderbaar met terpentijn
- Licht ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

32

TALENS DAMARVERNIS MAT 082

Doel: bescherming van een olieverschilderij

Samenstelling: damarhars, terpentijnolie, matteringsmiddelen (was en silica)

- Traditioneel slotvernis
- Aanbrengen na volledige droging van de verflaag ($\pm$ 1 jaar bij normale laagdikte)
- Droogt binnen enkele uren
- Kan na verloop van tijd verouderingsverschijnselen vertonen, zoals vergeling en craquelé
- Geeft een eiglans
- In één laag aanbrengen en in één richting uitstrijken
- Menging met Damarvernis glanzend 081 verhoogt de glansgraad
- Verdunbaar met terpentijn, kwasten reinigen met terpentijn of terpentine
- Droge vernislagen verwijderbaar met terpentijn
- Voor gebruik goed schudden
- Licht ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml en 250 ml

OVERIGE HULPMIDDELEN VOOR OLIEVERF

Siccatieven

Siccatieven versnellen de zuurstofopname en daarmee het drogen van de verf. De droging van olieverbindingen wordt onderscheiden in oppervlakte droging en dieptedroging. Het lichte Talens Siccatief Courtrai versnelt vooral de dieptedroging. Het donkere Talens Siccatief Harlem versnelt zowel de diepte- als de oppervlakte droging.

Omdat Siccatief Harlem ook olie en harsen bevat, kan het een zeer sneldrogend medium genoemd

worden. Omdat bij gelaagd schilderen altijd volgens de regel vet over mager moet worden gewerkt, in verband met een goede onderlinge hechting van de verlagen, is het niet raadzaam om het vettere Siccatief Harlem in de onderlagen te gebruiken. Het gebruik van siccatieven moet tot een minimum worden beperkt; behalve het droogproces wordt ook het verouderingsproces van de verf versneld.

TALENS SICCATIEF COURTRAI (HELDER) 030

Doel: verkorten van de droogtijd van olieverbindingen

Samenstelling: metaalverbindingen, terpentine

- Vermindert de elasticiteit en de duurzaamheid van de verffilm, daarom zeer spaarzaam gebruiken (maximaal 2% toevoegen)
- Verdundbaar met terpentine
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml

TALENS SICCATIEF HARLEM (DONKER) 085

Doel: verkorten van de droogtijd van olieverbindingen

Samenstelling: metaalverbindingen, harsen, olie, terpentine

- Vermindert de elasticiteit en de duurzaamheid van de verffilm, daarom zeer spaarzaam gebruiken (maximaal 10% toevoegen)
- Verdundbaar met terpentine
- Ontvlambaar
- Verkrijgbaar in: 75 ml

Basiswit

Talens Basiswit (Underpainting white) is een magere, witte verf die snel droogt. Zodra de verf aan lucht wordt blootgesteld, verdampt de aanwezige terpentine en begint de oxidatieve droging.

Basiswit kan in elke verhouding met olieverb worden gemengd; afhankelijk van de mengverhouding ligt de droogtijd tussen die van olieverb en alkydverb in.

TALENS BASISWIT 101

Doel: maken van sneldrogende reliëfondergronden voor olieverb

Samenstelling: alkydhars, plantaardige oliën, titaandioxide, terpentine

- Handdroog, afhankelijk van de laagdikte, binnen drie dagen
- Geeft na droging een eiglans
- Vermengbaar en overschilderbaar met olieverb
- Ook geschikt als sneldrogend mengwit in olieverbtechnieken
- Verdunbaar met terpentine of terpentijn
- Ontvlambaar
- Gereedschap reinigen met terpentine
- Verkrijgbaar in: 150 ml

Mengverhouding Caseïne
Tempera binder
en olieverf

Caseïne Tempera binder

Vóór de ontwikkeling van olieverf in de 15de eeuw werden vooral zogenaamde 'tempera' verven gebruikt. Die naam komt van het Latijnse woord 'temperare', wat mengen betekent. De belangrijkste temperaverven zijn 'ei tempera' en 'caseïne tempera'. Kenmerkend voor deze verfsoorten is dat ze zowel met water als met olie kunnen worden gemengd. Net als bepaalde bestanddelen van een ei, maakt ook caseïne (een bestanddeel van

melk) het mogelijk om oliedruppeltjes homogeen in water te verdelen. Zo'n verdeling wordt emulsie genoemd. Door gelijke delen Caseïne tempera binder en olieverf te mengen (nooit meer olieverf dan Caseïne tempera binder) ontstaat een watervermengbare verf die na droging een matte en magere verffilm oplevert. Deze techniek wordt vaak gebruikt voor een onderschildering die met olieverf wordt voltooid, met name in de glaceertechniek.

TALENS CASEÏNE TEMPERA BINDER 103

Doel: maken van een watervermengbare caseïne temperaverf in combinatie met olieverf

Samenstelling: caseïneoplossing, opdikgings- en matteringsmiddelen, emulgator

- Één deel binder mengen met maximaal één deel olieverf
- Geeft na droging een eglans
- Droogt snel en vrijwel watervast op
- Zeer geschikt voor het maken van onderschilderingen bij olieverftechnieken
- Verkrijgbaar in: 60 ml

